

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 3 (633)

Субота, 18 студзеня 1986 г.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап

ЁСЦЬ НА КАГО РАЎНЯЦА

Студэнты нашага ўніверсітэта, як і ўсе камсамольцы краіны, саборнічаюць за права падпісаць рапарт ВЛКСМ XXVII з'езду КПСС. Яго ўдастояцца тыя, хто перш за ўсё найбольш паспяхова вытрымае злімовую залікова-экзаменацыйную сесію, вызначыцца актыўнасцю ў грамадскім жыцці.

Экзаменацыйныя выпрабаванні ў ГДУ ідуць ужо на працягу амаль двух тыдняў і, як кажуць, дасягнулі свайго «экватара». Многія студэнты здалі па два і больш экзаменаў і з аптымізмам набліжаюцца да фінішу. Добрае слова, перш за ўсё, хочацца сказаць пра Імянынах стыпендыятаў. Сярод іх — трэцякурніца аддзялення беларускай і рускай мовы і літаратуры Алена Воінава. Яна — прадастаўніца слаўнай педагогічнай дынастыі. Агульны працоўны стаж на ніве народнай асветы яе дзядуль, бацькоў і блізкіх сваякоў складае каля трох стагоддзяў. Сямраўдным сейбітам разумнага, добрага, вечнага Імянецца стаць і купалаўская стыпендыятка Алена. Яна здае сваю пятую сесію, і ў яе залікоўцы — толькі выдатны адзнакі. За трэці курс А. Воінава здала ўжо логіку, псіхалогію і рускую літаратуру, парадаваўшы экзаменатараў трывалымі, глыбокімі ведамі.

Па шляху бацькоў — кандыдатаў гістарычных навук Т. І. Язапавай і І. Ф. Эсмантовіча пайшла іх дачка Ірына. Яна вучыцца на чацвёртым курсе гістарычнага аддзялення, лясенская стыпендыятка. У яе залікоўцы таксама толькі выдатныя адзнакі. На гэтай сесіі вышэйшым балам ацэнены яе веды па замежнай мове і палітычнай эканоміі.

На гісторыка-філалагічным факультэце вучацца яшчэ дзве лясенскія стыпендыяткі: трэцякурсніца Святлана Ткач з гістарычнага аддзялення і Вольга Васільчава з аддзялення рускай мовы і літаратуры. На першых экзаменах бягучай сесіі яны яшчэ раз выдатнымі ведамі пацвердзілі, што па праву з'яўляюцца лясенскімі стыпендыяткамі.

Тое ж самае можна сказаць і пра лясенскіх стыпендыяткаў чацвёртакурсніц матэматычнага факультэта Алену Пырх і Алену Цімашонка. Выдатнымі ве-

дамі, на экзаменах, актыўным удзелам у грамадскім жыцці яны паказваюць прыклад для ўсіх студэнтаў.

Кожны год асаблівую цікавасць выклікаюць пачатковыя выпрабаванні першакурснікаў. Яны дазваляюць меркаваць, наколькі якасным прыйшло ва ўніверсітэт папаўненне. На гэты раз яно ў асноўным добрае. У прыватнасці, са 100 першакурснікаў матэматычнага факультэта першы рубж не пераадолелі ўсяго толькі тры студэнты. Нядарэмна здаюць экзамены і першакурснікі іншых спецыяльнасцей.

На ўсіх факультэтах экзамены праходзяць на належным арганізацыйным узроўні. Пераважнай большасці студэнтаў, асабліва для тых, хто на працягу ўсяго семестра ўважліва слухаў і канспектаваў лекцыі, працяглы актыўнасць на семінарскіх занятках, паўсядзённа працаваў самастойна, яна прыносіць задавальненне і радасць. Натуральна, на сёлета, як і на кожнай папярэдняй сесіі, не абыходзіцца без зрываў. Як правіла, няўдачу першым не стараным, безадказным студэнтамі. Кожны «правал» павінен паслужыць ім добрым урокам на будучае. Трэба пастаянна памятаць: паспяхова вучоба — галоўны абавязак студэнта.

В. ВАЛОДЗІН.

Мікрабіялогія — дысцыпліна не з лёгкіх. Патрэбна нямаля стараннасці, каб засвоіць яе грунтоўна. Ірына Лабусева, студэнтка групы В-33 біяфака, на экзамене па гэтым прадмету, які прымаў асістэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін С. У. Аўсеенка, здолела даць вычарпальныя адказы на пытанні экзаменацыйнага білета і атрымала выдатную адзнаку.

Фота Н. Кір'янавай.

Пасля экзамена па палітэканоміі ў залікоўках студэнтаў Н. Лешавай, І. Талкачовай, В. Якаўлевай, А. Бондарова, А. Доўжык з групы В-41 біялагічнага факультэта з'явіліся выдатныя адзнакі. Іх паставіла экзаменатар кандыдат эканамічных навук Н. П. Пухава.

НА ЗДЫМКУ: Н. П. Пухава слухае адказ студэнткі А. Доўжык на пытанні экзаменацыйнага білета.

Фота Н. Кір'янавай.

НА ПАШЫРАНЫМ ПАСЯДЖЭННІ САВЕТА

Пазаўчора ў актавай зале адбылося пашыранае пасяджэнне Савета ўніверсітэта з удзелам вучоных, выкладчыкаў і навуковых супрацоўнікаў ГДУ. Па дакладзе прарэктараў: па навуковай рабоце — прафесара М. В. Навучыцеля, вучэбнай — члена-карэспандэнта АН БССР, прафесара Л. А. Шаматкова, дэкана завочнага факультэта — дацэнта А. В. Санікавай абмеркаваны вынікі навукова-даследчай, вучэбнай і вучэбна-метадычнай работы і падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў за 1985 год у святле пастановы ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР аб рабоце вышэйшай школы і задачы на XII пяцігодку.

У абмеркаванні заслужаных дакладаў прынялі ўдзел загадчык кафедры агульнай фізікі Д. Р. Лін, дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта М. Ф. Гуліцкі, загадчык кафедры філасофіі У. М. Калмыкоў, дацэнт кафедры ВМ і праграміравання М. І. Жадан, намеснік дэкана эканамічнага факультэта М. В. Герасімчык, загадчык НДС М. І. Твардоўскі, памочнік прарэктара па АГР М. П. Шкарбун, старшы інспектар Упраўлення навукі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР Я. Ф. Сваткоўская, рэктар універсітэта акадэмік АН БССР В. В. Бокучь.

НА ЗДЫМКУ: экзамен па метадах вылічэння, які прымаў дацэнт П. Д. Грыгарук, чацвёртакурснік Аляксандр Каліначу здаў на «выдатна».

«ХТО ПРАЦУЕ, ТАМУ І ШАНЦУЕ»

Цяпер у кожным вучэбным корпусе можна пачуць традыцыйнае: «Ні пуху, ні пер'я». Пажаданне гэтае прынята лічыць шчаслівым, яно, маўляў, прыносіць поспех на экзамене — лёгкі білет і выдатную адзнаку. Але, як паказвае практыка, адны толькі спадзяванні на ўдачу і адсутнасць сур'ёзнай падрыхтоўкі поспеху не забяспечваюць. Такая вера ў шанцаванне толькі расслабляе студэнта, адрывае яго ад Імянецка настойліва вывучаць тую ці іншую дысцыпліну вучэбнага курса.

Напэўна, так здарылася і са студэнтамі другаякурснікам М. Труханам і трэцякурснікам А. Быкоўскай, І. Жукоўскай, А. Міронавай, Г. Шчалко з эканамічнага факультэта, якія атрымалі незадавальняючыя адзнакі па гісторыі КПСС, гісторыі эканамічных вучэнняў.

На агульным фоне паспяховай будучы эканамістаў у бягучую экзаменацыйную сесію не лепшым чынам выглядаюць трэцякурснікі спецыяльнасці арганізацыі мехпрацоўкі эканамічнай інфармацыі. Так, у групе О-31 яшчэ студэнтаў «праваліліся» на экзамене па аснове алгарытмізацыі і алмавах, шэсць чалавек з гр. О-32 атрымалі двойкі на экзамене па тэорыі Імавернасцей, дзве незадавальняючыя адзнакі паставілі выкладчыкам на экзамене па палітэканоміі. Ёсць тут і студэнт, які наогул не дапушчаны да здачы сесіі.

Чацвёртакурснікі аддзялення АМАЭІ па стану на 15 студзеня здалі па чатыры экзамены. На ўсіх іх толькі на «выдатна» былі ацэнены веды Н. Бондаровай, Н. Ерафеевай, Л. Карацінай (гр. О-41), Т. Гільяшэнка і Г. Бяляцкай (гр. О-42).

З усяго вышэй сказанага можна зрабіць вывад: спадзяванняў на «шчаслівы лёс» у час экзаменаў у студэнтаў любога курса, малодшага ці старэйшага, не павінна быць. Старанная падрыхтоўка — вось залог поспеху на экзамене. Нездарма ж кажуць: «Хто працуе, таму і шанцуе».

(Наш кар.)

ЛЕПШЫ Ў РЭСПУБЛІЦЫ

Падведзены вынікі рэспубліканскага агляду студэнцкіх атрадаў па выніках работы за 1985 год. Лепшым прызнаны Гомельскі абласны студэнцкі атрад імя Героя Саюза Савяцкага Саюза Аляксандра Ісачанкі. Яму прысуджаны пераходны Чырвоны сцяг ЦК ЛКСМБ і грашовая прэмія.

У дасягнуты поспех значны ўклад унёс вядомы студэнцкі атрад нашага ўніверсітэта, які прызнаны лепшым у абласці па групе вышэйшых вучэбных устаноў.

У рапарте абласному камітэту КП Беларусі і вымярэнню абласнога Савета народных дэпутатаў з нагоды дасягнутай працоўнай пераможы абласны штаб студэнцкіх атрадаў абнома ЛКСМБ запэўніў, што студэнты і вучэбны Гомельшчыны будучы заўсёды верныя бацькоўскаму наказу партыі — жыць, працаваць і вучыцца па-ленінску, новымі поспехамі ў вучобе, працы, навукова-даследчай дзейнасці, грамадскай рабоце дастойна сустраць XXVII з'езд КПСС, XXX з'езд КПБ.

ЗА ПЛЁННУЮ ПРАЦУ

Штогод абласны штаб студэнцкіх атрадаў заахвочвае турботлівым паездкамі за межы нашай Радзімы лепшых удзельнікаў патрыятычнага руху. На гэты раз для правафілангоўчых прадстаў дзвухтэніўнага паездка ў Германію Дамакратычную Рэспубліку. Права наведаць дружэлібную краіну, азнаёміцца з жыццём яе народа і выдатнымі мясцінамі заслужылі дзевяць студэнтаў нашага ўніверсітэта, сярод іх — лясенская стыпендыятка Ірына Эсмантовіч і Тамара Казьмянок з гісторыка-філалагічнага факультэта, сакратар камсамольскай арганізацыі біялагічнага факультэта Алена Аўдашова, Юрый Тарапенка і Аляксандр Вадуноў з эканамічнага факультэта, Мікалай Лапціц з фізічнага факультэта і іншыя камандзіры, камісары і байцы студэнцкіх атрадаў, хто вызначыўся ўдарнай працай і актыўнай грамадскай работай у перыяд летніх семестраў.

У цікавую паездку студэнты адпраўяцца цягніком дружбы 23-га студзеня бягучага года.

Дэлегат XXVII з'езда КПСС

СУГУЧНА З ЧАСАМ

Знамянальна, што сярод дэлегатаў партыйных форуму краіны ёсць і студэнты нашага ўніверсітэта. Так, у рабоце XXVII з'езда КПСС прымаў удзел былы студэнт аддзялення «Эканоміка працы» завочнага факультэта кавалер двух ордэнаў, генеральны дырэктар вытворчага аб'яднання «Ваўкавыскіэлементашы ф е р» Ю. Я. Данешчык. На XXIII Гомельскай абласной партыйнай канферэнцыі дэлегатам на XXVII з'езд КПСС выбрана адна з лепшых вязальшчыц фабрыкі «8 Сакавіка» Н. В. Рыбак, якая таксама без адрыўу ад вытворчасці набывае ў нашым ўніверсітэце вышэйшую адукацыю па эканоміцы працы. Аб ёй — гэты расказ, падрыхтаваны супрацоўніцай шматтыражнай газеты «Сцяг камунізму».

Гэты дзень запомніцца ёй на доўгі гады, а можа нават і на ўсё жыццё. Яе выбралі дэлегатом XXVII з'езда КПСС. Яна, Надзея Рыбак, будзе прадстаўляць на партыйным форуме калектыву, у якім працуе, горад, у якім жыве.

«Гэта ж такая адказнасць! — гаворыць яна. — Калі я даведлася аб гэтым, нават не павярала, што менавіта мне выпала такое шчасце». Надзея была ў той дзень усхваляваная, а калі прымала віншаванні таварышаў па брыгадзе, думала: «Напаўна, кожны з іх мог бы быць на маім месцы, усе дастойныя, я нічым не лепшая за іхных».

Так, вядома, не проста заваяваць такое давер'е. Яно прыходзіць да самых актыўных, мэтанакіраваных, тых, хто жыве сугучна з часам, не шкадуе сябе. Да такіх людзей і адносіцца камуніст Надзея Рыбак. «Надзея Рыбак? Надзея сумленны, акуртны, працавіты чалавек. Такіх добрасумленых людзей не так уж часта сустрачэш» — чую ад кожнага новага субсідэнта. Добрасумленны чалавек... Такі не пройдзе міма неахайна кінутага на падлогу кавалка тканіны, міма якогадзі парухання ці раз-

гільдзяства. Патрабавальнасць да сябе і да іншых, прычыповасць, адказнасць за даручаную справу — вось што вылучае вязальшчыцу панчошнага цэха Надзею Рыбак. Менавіта таму на працягу апошніх пяці гадоў яна з'яўлялася дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР. З усёй уласцівай ёй акуртнасцю і добрасумленнасцю старалася Надзея вырашаць праблемы сваіх выбаршчыкаў. А вырашаць даводзілася многае. За кожным, здавалася б на першы погляд, дробным пытаннем, стаіць канкрэтны чалавек, які мяркуе, што яго справа — самая важная.

«Я заўсёды памятала, — гаворыць Надзея, — што гадоўнае ў дэпутатскай рабоце — гэта канкрэтная дапамога чалавеку. Кожны дэпутаткіх запятаныя дзялялося зрабіць! Нават на прым'ездзіла да самога міністра лёгкай прамысловасці. Памятаешца, як хваліласяся, як не спадзявалася на зольнасці адстаць свой пункт гледжання, перакананні».

Цяпер у яе вялікі вопыт зносін з людзьмі, а гадоўнае — жаданне знайсці падыход да кожнага. Яе паважаюць,

прыходзіць за парадамі, дапамогай.

Надзея Рыбак — член партыйнага камітэта фабрыкі, займаецца пытаннямі падрыхтоўкі партыйных кадраў у сваім пэчу. Да яе рэкамендацыі і парад прыслухоўваюцца, робяць з іх правільныя вывады. Напрыклад, рэкамендавалі прыняць кандыдатам у партыю добраў, працавітую маладоў работніцу. А Надзея выказала такую думку: працуе яна добра, але з прыёмам у партыю трэба пачакаць, мала ішчэ ў яе адказнасці, удумліваці, сур'ёзнаці ў адносінах да справы. Вось так, шчыра і адкрыта, выказаць сваю думку — гэта ў характэрнае Надзі, якая вырасла ў прастай сялянскай сям'і.

«Усеякі раз, калі павіна штонебудзь вырашчыць, успамінаю бацькоў, іх словы аб тым, што ў людзях бачыць трэба перш за ўсё добрае. За працавітасць, гадоўнасць падаляіць з людзьмі і гора, і радасці, заўсёды прыйсці на дапамогу іх у вёсцы вельмі любяць», — дзеляцца сваім патаемным Надзея. Пра сябе яна расказвае мала. Куды з большай ахвотай — аб

брыгадзе, якую ўзначальвае сваёй першай настаўніца Валашчына Зайцавай, аб людзях, з якімі працуе побач вось ужо 14 гадоў.

Успамінаеца Надзі і яе першыя рабочы дзень на фабрыцы, няўпэўненны рух рук і нясмеласць, калі убачыла складаныя, незнамыя машыны. Цяпер Надзея Рыбак сама настаўніца, ударнік камуністычнай працы. Абслугоўваючы 10 панчошных аўтаматаў, значна аяраджвае час, а звыш плана за пяцігодку выпусціла 49900 пар панчошна-шкарпэткавых вырабаў.

Сярод шматлікіх грамадскіх даручэнняў у Надзеі Рыбак ёсць і ішчэ адно, не менш важнае і адказнае. Яна — член камітэта народнага кантролю Цэнтральнага раёна горада. Часта ўдзельнічае ў райдах, правярках як на сваёй фабрыцы, так і на іншых прадпрыемствах. У гэтай рабоце Надзі спатрэбіліся і яе рашучасць, і прычыповасць, і адказнасць за даручанае. Хіба што не заўсёды хапала ведаў...

У гэтым годзе Н. Рыбак заканчвае эканамічны факультэт Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Вядома, нялёгка суміцца з вытанымі прадпрыемстваў, але Надзея не скардзіцца, не ў яе гэта характары. І выбар факультэта быў невыпадковым. Толькі тут, на фабрыцы, зразумела, як важна для вытворчасці спалучэнне высокай прафесіянальнай падрыхтоўкі з цвёрдымі тэарэтычнымі ведамі.

— Гэта добра, што адразу пасля школы я пайшла працаваць, — гаворыць Надзея. — Менавіта тут, у працоўным калектыве, нарадзілася разуменне таго, што без трывалых ведаў, без вучобы я, як асоба, не адбудуся.

У Надзі мала вольнага часу, але, нягледзячы на гэта, яна многае паспявае зрабіць: і падрыхтавацца да чарговага семінарскага занятку ва ўніверсітэце, і пахадыць на лыжах, і сустрацца з сябрамі, і вырашыць зладзіць праблемны калектыву, у якім працуе. І кожны, хто з ёю знаёмы, не перастае здзіўляцца яе аптымізму, жыццярэчаснасці, працаздольнасці.

Н. ГАТАЛЬСКАЯ.

ЗААХВОЧАНЫ ПАЕЗДКАМ

У ГОРАД НА ЯВЕ

Адным з лепшых падраздзяленняў народнага ўніверсітэта маральна-эстэтычнага выхавання ГДУ па праву лічыцца літаратурны клуб «Градыент» матэматычнага факультэта. Яго членамі з'яўляюцца юнакі і дзяўчаты, якія разам з кіраўніком бібліятэкарам Н. П. Капюком збіраюцца на агульныя і поашышчыны знаходзяцца ў поашышчыны новых цікавых і разнастайных форм работы клуба. Літаратурна-музычныя кампазіцыі па творчасці пісьменнікаў, паэтаў-класікаў рускай літаратуры, якія падрыхтаваны ў «Градыенте», вядомы не толькі слухачам народнага ўніверсітэта маральна-эстэтычнага выхавання ГДУ, але і працоўным, школьным калектывам горада Гомеля.

За актыўную работу па маральна-эстэтычнаму выхаванню студэнцкай моладзі ўдзельнікі літаратурнага клуба «Градыент» заахвачаны турыстычнай пазездкай у горад-герой Ленінград 3 28 па 31 студзеня яны будуць знавіміцца з яго слаўнымі тасіямі: плошчамі, вуліцамі, музеямі.

ЦВЯРОЗАСЦЬ — НОРМА ЖЫЦЦЯ

АБ АСНОВЕ ТРЫВАЛАЙ СЯМ'І

Актыўным прапагандыстам цвярозага ладу жыцця з'яўляецца старшыня ўніверсітэцкай арганізацыі Беларускага рэспубліканскага добраахвотнага таварыства барацьбы за цвярозасць кандыдат медыцынскіх навук, загадчык кафедры ГА і медпідрыхтоўкі В. П. Дзядзічкін. З лецішчя «Алкаголь і сямейна-любюныя адносіны» ён выступіў у многіх калектывах Добрушскага, Веткаўскага, Мавырскага, Калінкавіцкага, Рэчыцкага і Светлагорскага раёнаў, на прадпрыемствах і ў арганізацыях Гомеля. На шматлікіх прыкладах вучоны засведчыў, што не можа быць трывалай сям'і, шчаслівага шлюбю сярод людзей, схільных да ўжывання алкагольных напіткаў. (Наш нар.)

Прафарыентацыя іхольнікаў

ЗАПРАШАЕ «ЮНЫ ГЕОЛАГ»

ПРАЗРЫСТАІ брыльянтавы адлівае горны крышталі, фіялетаваыя промяні зяе аметыст, сакавітую алыччную зеляніну нагадвае халцэдон. А побач з імі, гэтымі яркімі і прыгожымі, мінералы больш сціплыя, нібы прыглынутыя таню-колеру — дымчатых, шэрых. Аб структуры гэтых каштоўных і вырабных камяню (усе яны — разнавіднасць вядомага нам кварцу) цікава расказвае Наталля Уладзіміраўна Шаўчэнка, загадчыца мінералагічнага музея геалагічнага факультэта.

Уважліва слухаюць яе іхольнікі, з захапленнем разглядаючы кожны мінерал і вялікую друзу горнага крышталю, што ляжыць перад імі на сталае. Яны прыйшлі сюды, на геалагічны факультэт на першыя заняткі школы «Юны геолог». Дзевяцікласніца СШ № 37 Галя Малеўская і вучань 10 класа СШ № 32 Лева Назароў захацелі стаць слухачамі школы насяля таго, як убачылі аб'яву аб наборы ў яе на адным з тралейбусных прыпынкаў г. Гомеля. Сяброўкі-сямиласніцы Ларыса Дворніна і Іры Мухіна, якія вучацца ў СШ № 24, вырашылі зацікавіцца геалогіяй на парадзе настаўніцы географіі Нелі Рыгораўны Брыц.

Што прывяло іх, розных па ўзросту, характарах у школу юных геологаў? Цікаўнасць, гарачае жаданне даведацца падрабязна аб рамантычнай прафесіі геолога,

аб таямнічым, загадкавым свеце каменя. А ішчэ, напэўна, кі напрыклад, Галя Малеўскую, імкненне быць заўсёды ў каятакце з прыродай. Дзяўчына расказвае, што геалогія вабцяц яе даўно. Аб гэтай прафесіі яна ўжо ведае нямала, уяўляе яе не толькі як рамантыку, але і нялёгкую працу. Апошняя Галя не палюхае. Яна так і гаворыць: «Хачу туды, дзе цяжка». Яна ўжо правярнула сябе ў час турыстычных паходаў, якія арганізуюваў настаўнік іх школы Л. М. Ігошын. Асабліва

запам'яталася ёй знаёмства членаў школьнага турыстычнага гуртка, ініцыятарам стварэння якога стаў Леанід Мікалаевіч, са старажытнымі горадам Туравам.

Наталля Уладзіміраўна Шаўчэнка, дырэктар на грамадскіх пачатках школы «Юны геолог», расказвае:

— Прафарыентацыйнай рабоце сярод іхольнікаў горада выкладчыкам нашага факультэта ўдзяляецца сур'ёзнае увага. Школа юных геологаў, куды мы запрашаем вучняў 5—10 класаў, працуе пры геафаку ўжо семы год.

Тут іхольнікі пазнаюць шмат цікавага і захапляючага аб будове Зямлі, геалагічных працэсах і з'явах, багатацах нетраў нашай Радзімы, вучацца вызначаць мінералы, горныя пароды і карысныя выкапні, самастойна запісваць геалагічныя агаленні, адбіраць і апрацоўваць узоры для калекцыі, чытаць геалагічныя карты і г. д. І звычайна, усе тэ, хто па спраўнаму зацікавіўся геалогіяй, рэгулярна наведваў заняткі, пасля заканчэння школы ў выбары прафесіі не вагаліся, падавалі даку-

менты на геафак і становіліся яго студэнтамі.

На сцяне, сярод шматлікіх экспанатаў музея ўтульна прымастаўляўся падачы Чабуршкі з блакітна-залацістым значком на грудзях. Н. У. Шаўчэнка расказала іхольнікам аб тым, як ён трапіў сюды. Яго прывезлі на геафак ГДУ ранейшыя ўдзельнікі школы «Юны геолог» Аксана Задарожная і Ірына Ціфяева з VI Усесаюзнага злёту юных геологаў, які праходзіў некалькі гадоў назад ў г. Байкальску Іркуцкай вобласці. У ім яны, члены зборнай каманды БССР, выступілі пасляхова, і на памяць атрымалі гэты сувернір.

...Закончыліся першыя заняткі ў гэтым годзе ў школе «Юны геолог». Патухла ў музей святло і ішчэ больш загадкавымі здаліся на развітанне яго шматлікія экспанаты, сабраныя выкладчыкамі, студэнтамі геафак у час экспедыцый, вучэбных і вытворчых практык. Але кожны тыдзень зноў гасцінна будзе расчыняць свае дзверы мінералагічны музей геафак для вучняў горада, які жадаюць стаць юнымі геологамі.

Калі ласка, прыходзьце сюды — у цікавы і чароўны свет таямніц.

Т. ДУВЯК.

НА ЗДЫМКАХ: заняткі ў школе «Юны геолог» вядзе загадчыца мінералагічнага музея ГДУ Н. У. Шаўчэнка.

Фота Н. Кір'янавай.

Маршруты экспедыцый

«ПАДАННІ ДАЎНІНЫ ГЛЫБОКАЙ...»

(Пачатак у № 2).

З РОБИМ невялікі экскурсе у гісторыю Беларусі, цесна звязаную з Навагрудкам. У XII—XIII ст. Кіеўская Русь прыйшла ў заняпад з-за ўзмацнення міжусобіцы рускіх княстваў, бесперапынных набегў полаўцаў і печанегаў, а затым татарскіх нашествияў. Татарскія пагромы ў Кіеве ў 1229—1240 г.г. канчаткова разрабавалі Кіеўскую Русь, межы якой прасціраліся на Ноўгарад, Смаленск, Полацк, Віцебск, Тураў, Пінск, Гродна, Брэст, Чарнігаў, Валынь і іншыя гарады. У кожным княстве быў свой князь, які залежыў ад Кіеўскага князя, прызнаваў яго старшынства. Пасля яго смерці адбылося пераміжжэнне князёў па княствах у адпаведнасці з важнасцю і даходнасцю княства і старшынства князя па радаслоўнай лініі. Часы адзінства, калі кіеўскія князі хадзілі на Канстанцінопаль, прайшлі. У той час і ўзніклі іншыя цэнтры адзінства. На гістарычнай сцэне з'явіліся такія асобы, як Аляксандр Неўскі, князь Галіцка-Валыўскага княства Даніла Рамановіч і ў Беларусі — Міндоўг. Апошні з'явіўся заснавальнікам Вялікага княства Літоўскага. Яно распасціралася на паўднёвую частку сучаснай Літвы і тэрыторыю Беларусі да ракі Бярэзіны, на поўдні — да Палесся. Пазней тэрыторыя княства пашырылася. Трэба адзначыць, што назва Літва не мела нічога агульнага з цяперашняй Літвой. Гэту назву наслала асноўная частка беларускіх зямель, беларускага народа і яна праіснавала да XVIII стагоддзя. Яна ўпамінаецца Пушкіным, А. Міцкевічам, Лермантавым, Дзяржынскім. Назва Літва пёсна перапытаецца з назвай Чорная Русь. На думку вучоных, гэта тлумачыцца розніцай у рэлігійным спавяданні аднаго і таго ж народа. У Велай Русі было распаўсюджана праваслаўе, а ў Чорнай — праваслаўе ўстанавілася пазней, а потым стаў пераважаць каталіцызм і ўніяцтва, гэта значыць, не праваслаўе, а «пагане», «чорнае» вераспавяданне. Белая Русь ляжала ўсходней Бярэзіны, Вялікае Літоўскае княства стойка адбівала ўдары немцаў з поўначы, татар — з паўднёва-ўсходу. Для абароны ў Вялікім княстве Літоўскім былі пабудаваны крэпасці ў Навагрудку, Міры, Крэве. Дзяржаўнай мовай княства была беларуская. Гэта сведчыць аб тым, што асноўную частку насельніцтва княства складалі беларусы.

знішчыў плямёны, якія жылі на тэрыторыі цяперашняй Літвы і Эстоніі, і стаў суседам княства. Міндоўгу давялося прыняць каталіцтва і фармальна прыняць карону з рук маргістра Ордэна. Гэта была тонкая палітычная гульня. Пазней у 1260 годзе Міндоўг выступіў супраць Ордэна з моцным войскам. Барацьба з Ордэнам прывяла Вялікае Княства да саюза з Польшчай у 1325 годзе. У Грунвальдскай бітве 1410 г. удзельнічалі асноўныя сілы Польшчы і Літвы, а таксама дружыны ўсіх князёў Велай Русі, Украіны.

У Навагрудку захаваліся рэшткі замка і, на паданню, курган, дзе пахаваны Міндоўг. Тут нарадзіўся і правёў свае юнацкія гады вялікі польскі паэт Адам Міцкевіч. Яго дом-музей размяшчаецца каля сцен сярэднявечага замка, а Горад Навагрудка, з якім ўсе члены нашай экспедыцыі заняліся з вялікай цікавасцю, носіць глыбокі адбрак мінулых стагоддзёў барацьбы і жыцця беларускага народа. Тут яшчэ жывуць легенды і падаўні даўніны.

НА АСТУПНЫМ нашым прыпынкум быў Слонім. У ім у сярэдзіне XVIII стагоддзя размяшчалася рэзідэнцыя гетмана Вялікага княства Літоўскага. На месцы драўлянага палаца, у якім праходзілі пасяджэнні сямейкаў княства, у XVIII ст. быў пабудаваны новы — з цалым цэнтральным корпусам. У ім быў тэатр, дзе працавала драматычная група, балет, хор, музычная капэла. Слонім быў буйным культурным і эканамічным цэнтрам. 52-кіламетровы канал Агінскага злучыў Неман і Прыпяць і ператварыў Слонім у буйны гандлёвы порт. У горадзе захаваліся два касцёлы, бернардынскі манастыр, снігагога, ратуша. У Слоніме выхоўваюцца вядомы кампазітар Агінскі.

Маршрут нашай геалагічнай экспедыцыі закончыўся. Тое, што мы паспелі ўбачыць у час падарожжа па Беларусі, знаёмства з іе славымі гістарычнымі мясцінамі, захаванца ў нашай памяці надоўга. Хачу звярнуцца да ўсіх, хто мае магчымасць далучыцца да гісторыі, помнімкаў нашага народа. Не ўпускайце такіх выпадкаў. Любоў жа да Радзімы нельга аддзяляць ад гісторыі народа.

А. ПІНЧУК, дэкан геалагічнага факультэта, дацэнт.

КАЛАСЫ РОДНАЙ МОВЫ

У газеце «Гомельская праўда» адкрыта рубрыка «Каласы роднай мовы». Пад ёй у навукова-папулярнай форме вырашана асвятляць розныя пытанні развіцця беларускай літаратурнай мовы на розных гістарычных этапах, яе культуры, сувязей і ўзаемадзеяння з іншымі роднаснымі мовамі, найперш з рускай, якая з'яўляецца мовай міжнацыянальных зносін у нашай дзяржаве.

Раздзел вядзецца пад рэдакцыяй загадчыка кафедры беларускай мовы ГДУ прафесара У. В. Анічэнка. Прапануем увазе чытачоў яго артыкул, змешчаны ў «Гомельскай праўдзе» за 11 студзеня г.г.

Важнасць вывучэння паз- тычных твораў беларускіх пісьменнікаў, прысвечаных беларускай мове, абумоўлена перш за ўсё тым, што яны значна ўзбагачаюць нашы ўяўленні пра творчую лабараторыю практычна мастацкага слова, знаёмяць чытача з сюжэтнымі задумамі, з пошукамі славеснага матэрыялу, з тым натхненнем, дзякуючы якому прыходзіць непаўторнасць думкі і ўва- сабляецца арыгінальнасць мастацкага слова. Нельга не захапляцца, скажам, дасканаласцю майстэрства, сугучнасцю зместу і формы пудоўных купалаўскіх радкоў, у якіх народны паэт ужо на зары сваёй літаратурнай дзейнасці па лоўны голас заявіў пра вобразнасць роднага слова і яго значэнне:

Магутнае слова, ты, роднае слова! Са мной ты няве і ў сне; Душу мне затрэсла пайджука новай, Ты песень наўчыла мяне. Упершыню беларуская мова пад прынятай у свой час назвай «руская» і пазыч- най форме ўпамінаецца ў старажытным вершы, зме- шчаным у тэксце «Літоўскага статута» 1529 г.:

Літва квітнет лациною, русчызнаю; Без той в Полсце не пребудеш, Без сей в Литве блазем будеш.

У гісторыі развіцця беларускай мовы вялікая роля належыць беларускаму і рускаму грамадскаму дзеячу, педагогу, пісьменніку і публіцысту XVII стагоддзя Сімяону Полацкаму, які ў пачатку сваёй творчай дзейнасці актыўна карыстаўся мясцовай (беларускай) мовай і п'ёмсвай форме, пра якую ў вершаванай форме пісаў:

Пісах в начале по языку тому, Иже свойственный бе моему дому.

Найбольш шырока прадстаўлены ў Беларусі пазыч- ныя творы беларускіх пісьменнікаў, пачынаючы з XIX стагоддзя. Гэта быў час, калі працягвала фарміравацца по-

тычныя выказванні майстроў беларускага слова ў нашы дні, калі адкрываюцца новыя старонкі яго не толькі коль- каснага, але і якаснага раз- віцця. Адным з першых, хто асэнсаваў гэта ў пазычнай форме, з'яўляецца народны паэт БССР Максім Танк. Ён не адзін раз гаварыў пра вы- токі і незгасальнае святло нашай мовы, пра адносіны да яе беларускага народа, крыніцы вывучэння, ролю ў стварэнні казак і песень, пра яе неўміручасць, пра тое, што:

О, колькі яшчэ не адкрыта адценняў у ёй і блакту, Патрэбных народу, паэтам, Каштоўнай руды, самацветаў!

Асобнае месца ў нашай літаратуры займаюць вер- шаваныя творы, з якіх відаць жыццё мовы ў розныя часы яе існавання. Вялікую ўвагу ўдзяляў гэтайму пы- тання Уладзімір Караткевіч:

Мы для ўтукаў пазічныя, дарогу прабыць, Хто забуў сваіх продкаў — сабе губляе.

Хто забуў сваю мову — усё згубіў.

Нашы пісьменнікі ўнеслі вялікі ўклад у асэнсаванне прыныповых пытанняў гі- старычнага развіцця сваёй мо- вы як грамадскай з'явы.

Вялікая ўвага надаецца ў пазычнай беларускай мове пытанню сувязі і ўзаема- дзеяння яе з іншымі сла- вяскімі мовамі, найперш ус- ходнеславянскімі, асабліва з рускай.

Выказванні беларускіх па- этаў у вершаванай форме пра беларускую мову як сродак зносін асноўнага насельніц- ва Беларусі з'яўляюцца важ- нымі крыніцамі вывучэння яе ў розныя гістарычныя перы- яды на розных узроўнях. Яны даюць цікавы матэрыял і для разважання адносна творчага майстэрства май- строў мастацкага слова. Такі пазычны матэрыял змогуць выкарыстаць чытачы шы- рокага профілю — настаўнікі, выкладчыкі вышэйшых на- вучальных устаноў, студэнты і ўсе, хто цікавіцца беларус- кай мовай і прысвечанай ёй пазычнай літаратурай.

Пра гэта гаворыцца і ў кнізе «Каласы роднай мо- вы», якая падрыхтавана су- працоўнікамі нашай кафе- дры і выйдзе ў выдавецтве «Універсітэцкае».

Ул. АНІЧЭНКА, загадчык кафедры беларус- кай мовы, прафесар.

ТЭХНІЧНЫЯ СРОДКІ НАВУЧАННЯ— У ВУЧЭБНЫ ПРАЦЭС

Тры гады дзейнічае ва ўніверсітэце лабараторыя вучэбнага тэлебачання. За гэты час яна стала добрым памочнікам выкладчыкаў у правядзенні лекцый і практычных заняткаў. Пашыра- ецца колькасць гадзін уну- трывузаўскага вядчання, усё большаю колькасць вы- кладчыкаў ГДУ выкарыстоў- вае дапамогу тэлевізійнага экрана. Калі ў мінулым на- вучальным годзе было пра- вядзена 1125 гадзін унутры- вузаўскага вядчання, з іх 704 гадзіны — тэлевізійных лекцый 46 выкладчыкамі з 15 кафедраў, то толькі за пер- шы семестр бягучага наву- чальнага года праведзены ўжо 674 гадзіны тэлелекцый. Цяпер з дапамогай лабарато- рыі ТВ аянякі праводзяць 69 выкладчыкаў з 27 кафедраў.

Пашырыць кантынгент вы- кладчыкаў, якія прымяняюць у вучэбным працэсе тэлеба- чанне. Займацца па сістэме ТВ цяпер могуць будучыя фізікі, матэматыкі, геолагі, студэнты факультэта фізвы- жавання.

Найбольш актыўна выка- рыстоўваюць тэлеэкран, з разнастайным дэманстрацый- ным матэрыялам дацэнты А. У. Жук, М. Ф. Паўлаў, У. Р. Ермакоў, У. П. Бабына, І. В. Хадалеўіч, І. К. Кекіш, А. П. Пінчук, Т. А. Мальгі- на, А. А. Скорэва, А. П. Смоліна.

У тым, што усё большую папулярнасць заваўваюць тэлезаняткі на факультэтах універсітэта, вялікая заслуга работнікаў лабараторыі вучэ- бнага ТВ: яго загадчыка М. І. Навасельскага, рэжысёра А. Д. Шаўчэнка, апэратара У. У. Кончыца.

НА ЗДЫМКУ: у студыі вучэбнага тэлебачання ў час тэлевізійнай лекцыі. Фота А. Сенцорова.

ня і ў гэты ж год паступае ў аспірантуру Ленінградскага навукова-даследчага інстытута фізічнай культуры па спецыяльнасці «Фізічнае выхаванне». Пасля яе заканчэння паспяхова абараняе кандыдацкую дысертацыю.

Арнольд Фэдаравіч належыць звыш 80 навуковых прац, многія з якіх апублікаваны ў рэспубліканскіх і ўсесаюзных выданнях, укаранены ў вучэбна-трэнервачны працэс. Ён падрыхтаваў цыкл навукова-метадычных дапаможнікаў па пытаннях метадыкі выкладання прадмета «Фізічная культура» у агульнаадукацыйнай школе.

За добрасумленную работу А. Ф. Семікоп неаднаразова заахвочваўся ў нашай ВНУ. Ён узнагароджан юбілейным медалём «За доблесную працу. У азнамаванне 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна», Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР, Ганаровымі граматамі гаркома КПБ і гарвыканкома, мае падзякі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР. Яго вястомная праца адзначана значнамі «Выдатнік фізічнай культуры СССР» і «Ветэран спорту БССР».

Арнольд Фэдаравіч Семікоп споўнілася 50 гадоў з дня нараджэння. 25 з іх ён знаходзіцца ў радах КПСС.

Адзін з ветэранаў факультэта фізвыхавання — у роўкіце сваіх прафесіянальных і чалавечых сіл. І мы горача вшнудам ад мя калектыву выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў Арнольда Фэдаравіча з юбілеем, жадаем яму мошняга здароўя, шчасця, новых творчых поспехаў!

В. ЗАЙЦАЎ,
дэкан факультэта
фізічнага выхавання,
дацэнт.
В. МАКАРЭВІЧ,
сакратар партбюро
факультэта.

В. ПУСЕУ.

А. МЫЗГІН.

А. НАДТАЧАЕВА.

ВЫДАТНАЯ ШАСЦЁРКА З ГДУ

На працягу апошніх двух дзесяцігоддзяў рэдакцыя абласной газеты «Гомельская праўда» звяртаецца да спартыўнай грамадскасці і трэнеру, сваіх чытачоў з просьбай назваць дзесяць лепшых спартсменаў Гомельшчыны, якія даказалі найбольш высокую дасягненні ў спаборніцтвах прайшоўшага года. Паддзелены вынікі чарговай перадавагодняй анкеты. Прыёмна адзначыць, што сярод дзесяці мацнейшых спартсменаў — шэсць студэнтаў нашага ўніверсітэта, якія набываюць прафесію па стацыянарнай і завочнай формах навучання.

Спартсменам № 1 за 1985 год стаў **Віктар Пусеў**. Ён — заслужаны майстар спорту СССР, двухразовы чэмпіён краіны і двухразовы прызёр чэмпіянату Еўропы, свету па вяславанню на байдары-двойцы. Цяпер праходзіць службу ў радах Савецкай Арміі.

Другую суму балаў па выніках апытання набраў студэнт-завочнік ГДУ **Аляксандр Мызгін**

— майстар спорту СССР міжнароднага класа. Ён трохразовы чэмпіён СССР, прызёр чэмпіянату Еўропы і свету ў байдарцы-чацвёрцы.

Пяты радок у дзесяціцы мацнейшых займае майстар спорту СССР міжнароднага класа **Анжэла Надтачаева**. Яна — чэмпіёнка СССР у байдарцы-чацвёрцы і бронзавы прызёр — у двойцы. Студэнтка-завочніца.

Студэнт-завочнік аддзялення фізічнага выхавання **Рыгор Тарасаў** набраў сёму суму балаў. Ён майстар спорту СССР міжнароднага класа, займаецца веласпортам, бронзавы прызёр чэмпіяната СССР у групавой велагонцы на 205 км, прызёр міжнародных спаборніцтваў.

Наступнае месца ў катэгорыі мацнейшых заняў першакурснік факультэта фізвыхавання **Андрэй Смірноў**, які прызваны ў рады Савецкай Арміі. Ён — пераможца і ўсесаюзных юнацкіх спартыўных гульняў і першыства СССР па сучаснаму пяцібор'ю ў асабістым і камандным залках, майстар

спорту СССР. Замінуў дзесятку мацнейшых першакурснік факультэта фізвыхавання майстар спорту **Эміль Трубіла**, неаднаразовы пераможца і прызёр ўсесаюзных і міжнародных спаборніцтваў па кулявой стральбе.

Сярод тых, чыё імя было ўпісана ў анкету, але хто не ўвайшоў у дзесятку мацнейшых спартсменаў Гомельшчыны, і студэнт факультэта фізвыхавання нашага ўніверсітэта майстар спорту СССР міжнароднага класа па вольнай барацьбе **Нарай Айвазян**.

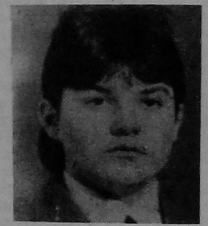
Неабходна адзначыць, што ў дзесяціку мацнейшых спартсменаў мінулага года ўвайшлі пераважна юныя спартсмены. Наперадзе ў іх яшчэ шмат стартаў і новых перамог. І ёсць спадзяванне, што невяторыя з сённяшніх мацнейшых спартсменаў вобласці, у тым ліку выхаванцы нашага ўніверсітэта, змогуць заваяваць права абараняць спартыўны гонар нашай Радзімы на наступных Алімпійскіх гульнях.

Р. ТАРАСАЎ.

А. СМІРНОЎ.

Э. ТРУБИЛА.

Студэнты — школе — інтэрнату

«АРТЫСТЫ ПРЫЕХАЛІ!»

Танімі воклічамі сустракаюць студэнтаў знамянічага факультэта Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, якія ўвайлі шэфства над Рэчыцкай школай-інтэрнатам для дзяцей-сірот і дзяцей, што засталіся без нагляду бацькоў. Студэнты — частыя госці ў інтэрнаце. Толькі ў снежні двойцы студэнцкага агітрыб'юда выступіла перад дзіцячым калектывам з агітатыўна-навізнымі праграмамі. У складзе агітрыб'юда 25 юнакоў і дзяўчат, сярод іх: **Вольга Кавалёва**, **Алена Крыкунова**, **Валерый Ігнаціў**, **Анатоль Андроскі**, **Аляксей Санкоўскі**, **Алена Мязянікава**, **Аляксандр Зацд**, **Сяргей Кажыянін**, **Жанна Марозава**, **Мікалай Васюк**, **Вольга Галовіна**, **Ірына Панькова**. Дапамагаюць ім **Ігар Пацярага**, **Канстанцін Мыслявец**, **Віктар Антоненка** з гісторыка-філалагічнага факультэта, а таксама **Аляксандр Руднік** (фізічны факультэт) і **Ігар Біднюк** (факультэт фізічнага выхавання).

Інтэрнаце выхавацелі заўважылі, што яны ўжо знаёмы з невяторымі хлопцамі і дзяўчынкамі. «Так, мы пазнаёмліся, дакладней, падружыліся, — расказвае сакратар камітэта камсамола знамянічага факультэта **Святлана Самаўкіна**, — яшчэ летам у пільнерскіх лагерах, дзе ў саставе педатрада працавалі ваяжымі і выхавацелямі. Менавіта тады мы і вырашылі стаць шэфамі. Сваю работу ў агітрыб'юда камсамольны разглядаюць як свой каякрэты ўклад у падрыхтоўку да XXVII з'езда КПСС і XXX з'езда КПБ. Па сутнасці, гэта працяг сур'ёзнай работы, якую мы вядзем у рамках Усесаюзнага пахода студэнцкай моладзі летам».

Рэчыцкі гарком камсамола ўзнагародзіў агітрыб'юда ГДУ Ганаровай граматай за актыўную работу па камуністычнаму выхаванню падрастаючага пакалення.

Такая ініцыятыва студэнтаў заслугоўвае ўсямернай падтрымкі і распаўсюджвання.

Зараз у студэнтаў праходзіць з'ёмная экзаменацыйная сесія. Педагагічны калектыв і вучні школы-інтэрната жадаюць сваім шэфам выдатных поспехаў у вучобе і грамадскім жыцці.

М. КОБРЫНСКІ,
дырэктар школы-інтэрната, выдатнік народнай асветы.

Надоўга запомніцца вучням школы-інтэрната перадавагодняя праграма, напоўненая высокім грамадзянскім гучаннем, старанна прадуманая ад пачатку да канца, з Дзедам Марозам і Снягурачкай, з вясёлымі персанажамі з казак і былі, якая пераўтварылася ў вялікае навагодняе свята.

У час першай сустрэчы студэнтаў з дзецьмі ў школе-

Прапануе прафком НА ЗІМОВЫЯ КАНІКУЛЫ

Прышла ва ўніверсітэт гарачая пара — зімовая экзаменацыйная сесія. Яна патрабуе смяцэнатраванасці, уважлівасці, напружання сіл студэнтаў. Наперадзе яшчэ нямала хваляванняў, радасцей і засмучэнняў. Аднак, каб пался заканчэння сесіі студэнты змаглі добра адпачыць, узнавіць свае сілы, цікава правесці час у зімовыя канікулы, прафком студэнтаў па-

клапаціўся ўжо зараз. У дом адпачынку «Чонкі» змогуць паехаць 160 студэнтаў па пудзёках, набытых прафкомам. У саветорых падмацоўць здароўе тым, каму неабходна лячэнне. Цікава і вясела правядуць зімовыя канікулы студэнты групы Г-51 гісторыка-філалагічнага факультэта. Яны як пераможцы агляду-конкурсу на лепшую акадэмічную групу ўніверсітэта, а таксама актыўны інтэрнату, будуць адпачываць на горна-лыжнай турыстычнай базе «Карпаты» у г. Мунчава Львоўскай вобласці.

Н. КОЛТЫШАВА,
старшыня прафкома студэнтаў.

КНИГА — ПОШТАЙ

ВАРТАШЭВІЧ А. В. Шэкспір на англійскай мове. **Канец XIX** — першая палова XX ст. Жыццё традыцый і барацьба ідэй. — М., 1985, 30, 1 с. Цана 1 руб. 10 кап.

ГРАДАВІТАВА Л. Д., ПІСКУНОЎ Ю. В. Эканоміка і дыпламатыя. — М., 1985, 158 с. Цана — 55 кап.
ЕУСІНА Н. А. Архітэктурная тэорыя ў Расіі другой паловы XVIII — пачатку XIX ст. — М., 1985, 255 с. Цана — 1 руб. 70 кап.
КАРПЕНКА Ю. А. Назвы зоркавага неба. — М., 1985, 179 с. (Літаратуразнаўства і мовазнаўства). Цана 70 кап.
КАЗЛЮВ В. П. Калумбы расійскіх старажытнасцей. — М., 1985, 172 с. (Старонкі гісторыі нашай Радзімы). Цана — 65 кап.
ЗВАНІЎ Гісторыя і сучаснасць. — М., 1985, Цана 1 руб. 30 кап.
МЕШЧАРАКОВ В. П. Д. В. Грыгаровіч — пісьменнік і мастацтвазнаўца. — Л., 1985, 170 с. Цана — 60 кап.
АУЧЫНІКАЎ Р. В. Над «штучаўсімлі» старонкамі Пушкіна. — М., 1985, 159 с. Цана — 65 кап.

СЕРВАНТЭСАЎСКІЯ ЧЫТАННІ. — Л., 1985, 250 с. Цана — 2 руб. 40 кап.
СОВАЛЕВА Н. А. Старажытныя гербы расійскіх гарадоў. — М., 1985, 174 с. (Старонкі гісторыі нашай Радзімы). Цана — 70 кап.
СУПЕРАНСКАЯ А. В. Што такое тапаніміка? — Мн., 1985, 175 с. (Літаратуразнаўства і мовазнаўства). Цана — 65 кап.
ЧАБАКСАРАЎ Н. Н., ЧАБАКСАРАВА І. А. Народны Расы. Культурны. — М., 1985, 270 с. (Краіны і народы). Цана — 95 кап.
ЯКІМОВІЧ Ю. К. Дзеянні рускай культуры і слоўніковая справа. — М., 1985, 157 с. Цана — 60 кап.
Адрас магазіна: 197345, Ленінград, вул. Пётравадская, д. 7.

Рэдактар Ул. ВАЛОГА.